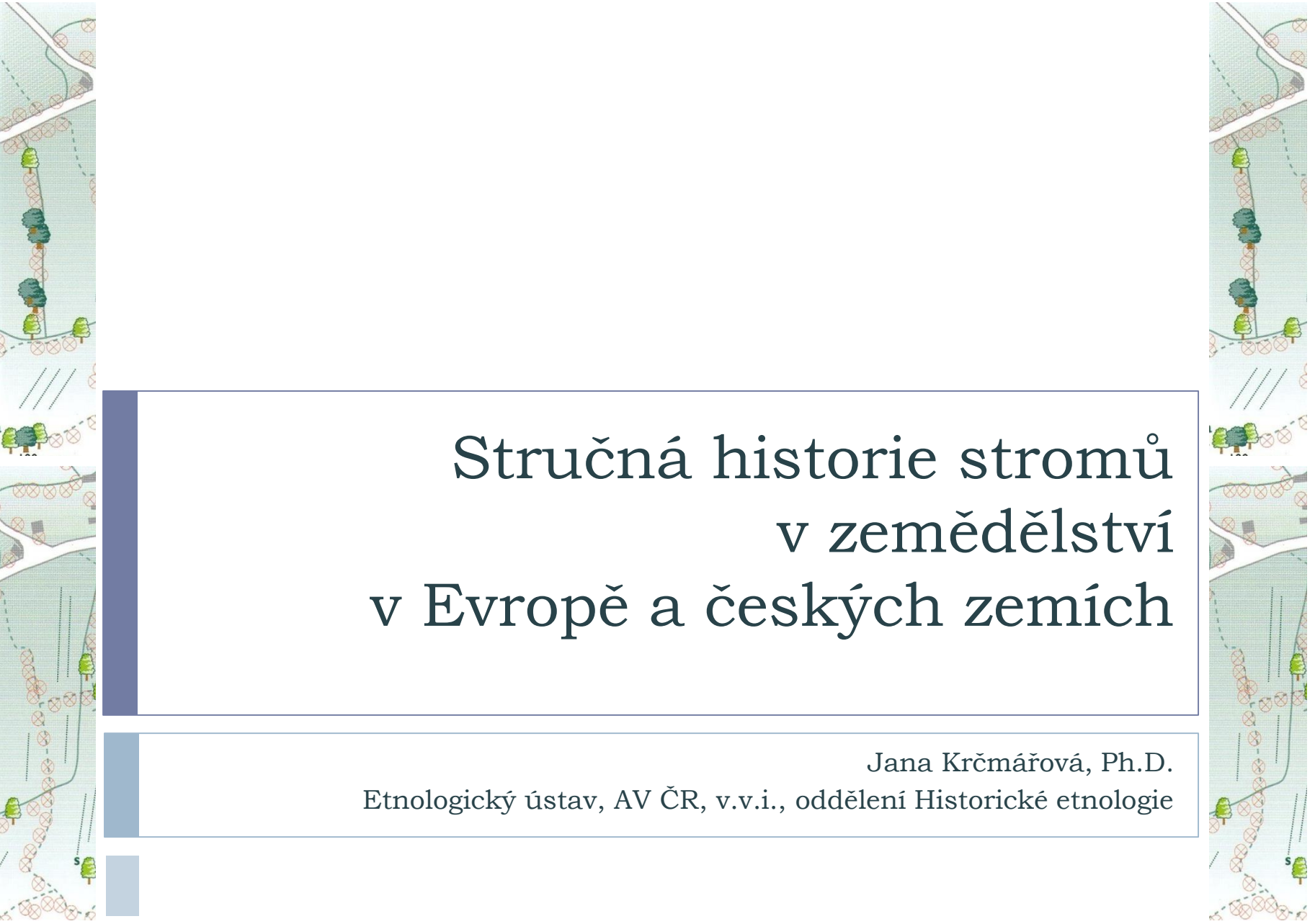

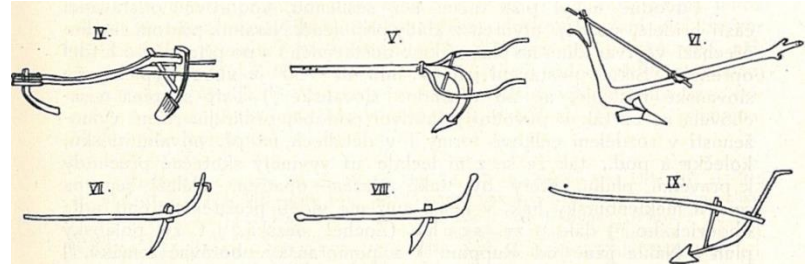
Stručná historie stromů v zemědělství v Evropě a českých zemích

Jana Krčmářová, Ph.D.
Etnologický ústav, AV ČR, v.v.i., oddělení Historické etnologie

Leso-zemědělství jako první zemědělství?

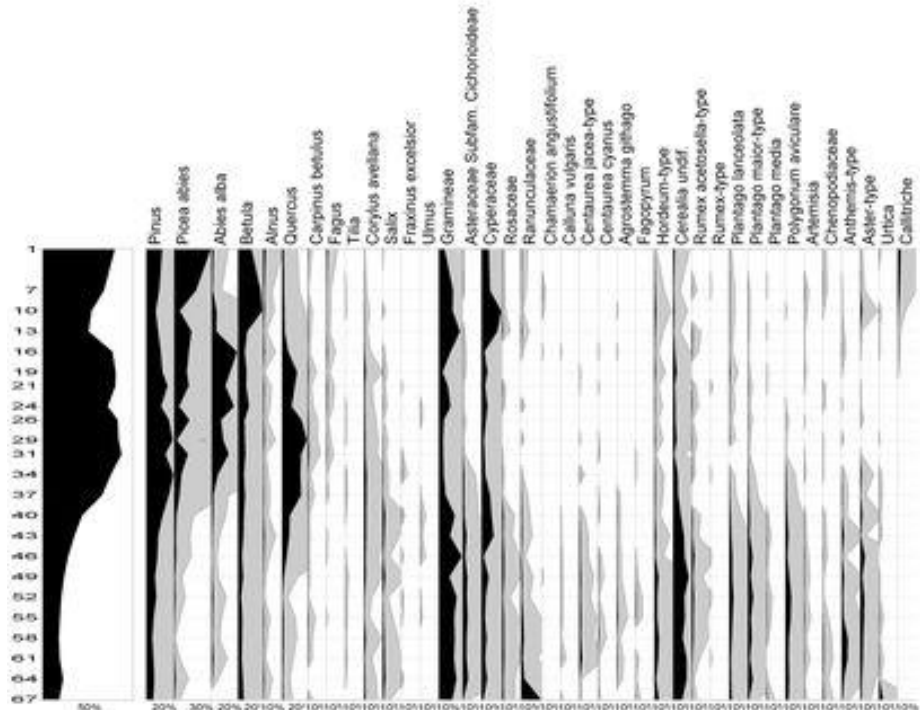
Nástrojový aparát prvních zemědělců (mezolit /neolit)

Slovanská rádlá 5., 6. stol. – 9. stol.

Středověká vesnice
v pylovém
diagramu
Polovina 15.století, zánik vesnice

Kolem vesnice pastevecký a
hodně využívaný les a pole

Smíšené kultury ve středověkých iluminacích

Anglie, kolem roku 1500

Anglie, 15. století

Itálie 15. století

Jižní Nemecko, 13. století

Relikty tradičního lesozemědělství v Evropě

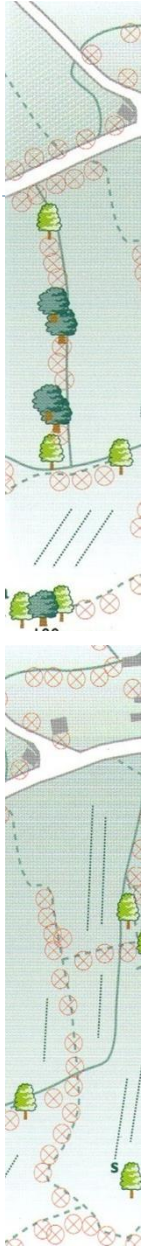

Louky se stromy : *Gehölzwiese* (*Laubwiese*) v němčině - *löväng* ve švédštině - *lehtoniity* ve finštině - *lesolug* v ruštině - *puisniit* v estonštině.

Pastva pod stromy : *dehesas* ve španělštině - *montados* v portugalštině, *kouri* v řečtině - *pascoli arborati* v italštině

Další : *Hedgerows* (UK) - *Streuobst* (Německo, Rakousko)

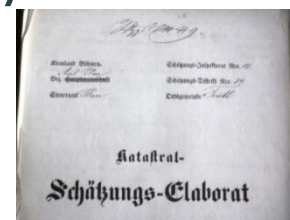
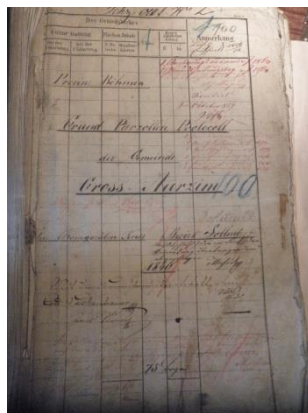

Co v Čechách? Bylo lesozemědělství? Jaké?

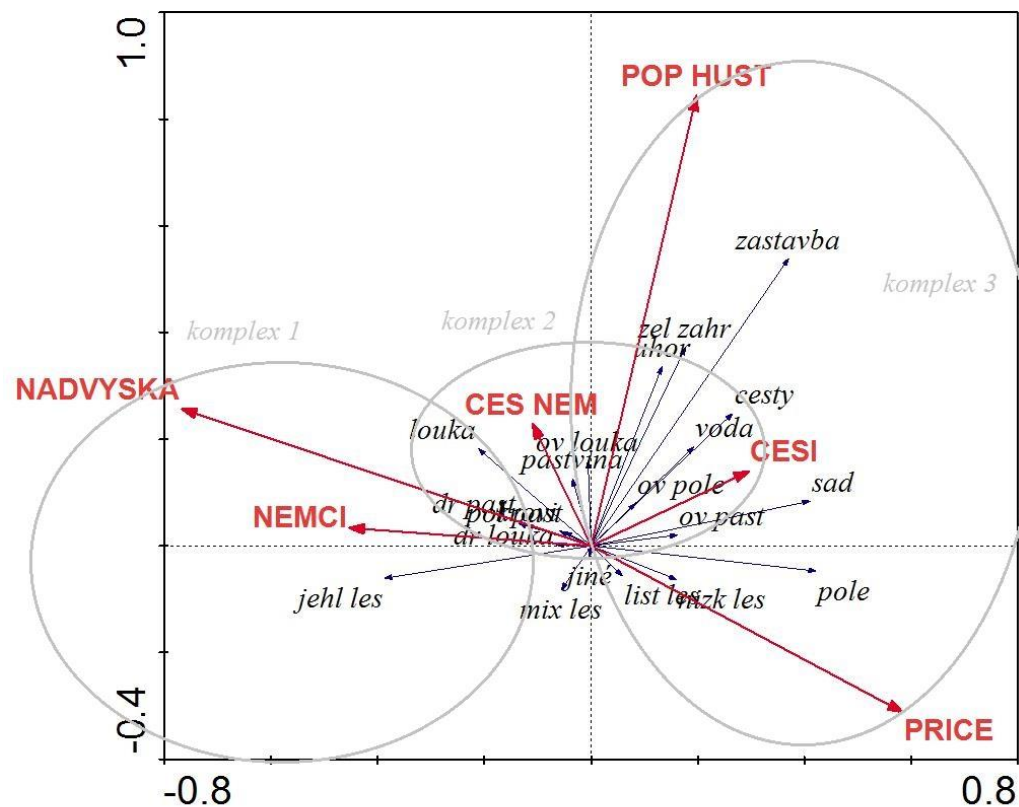

-

[illegible]

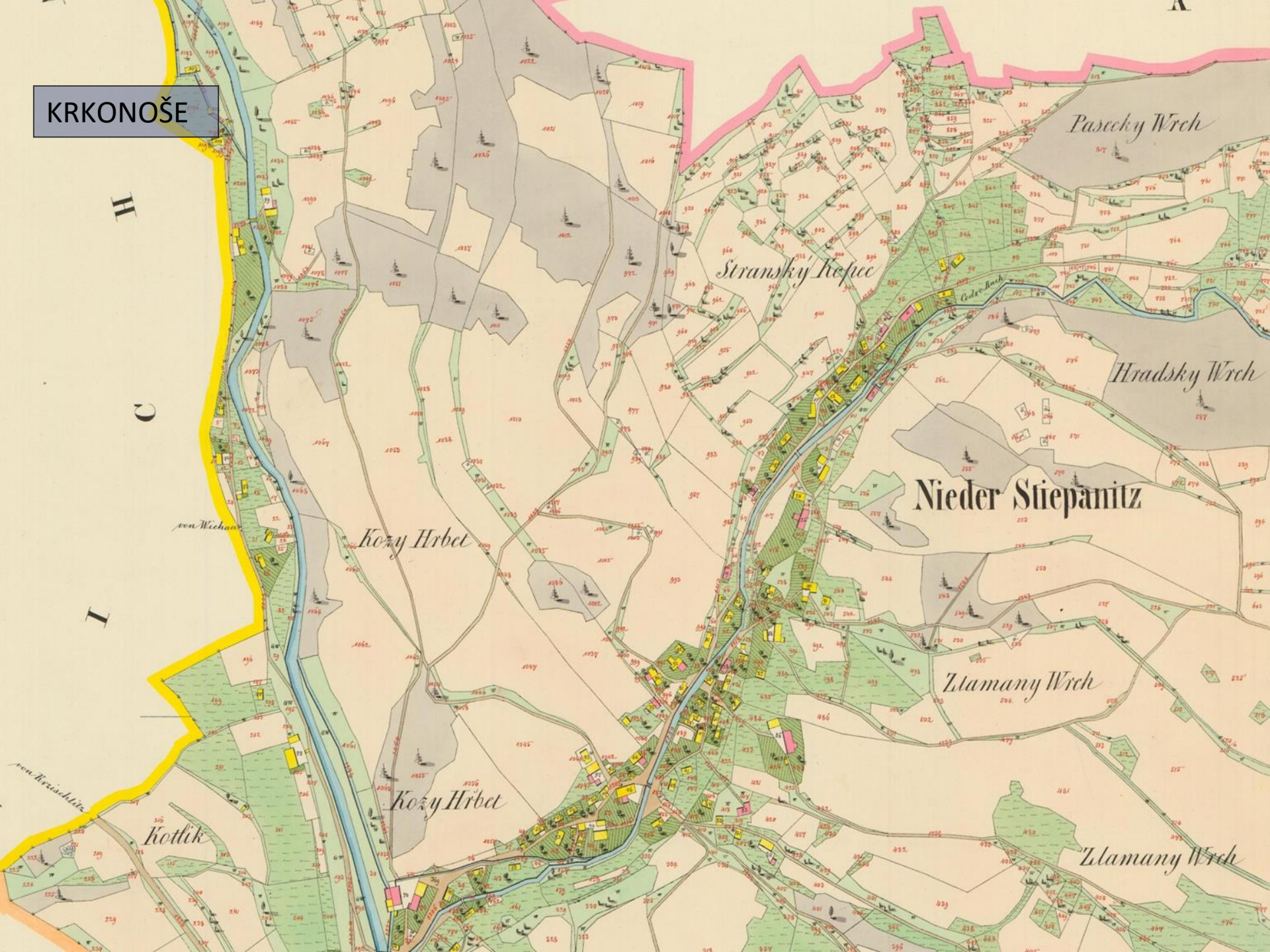
V hustě zabydlených
a více zemědělských
nížinách obydlených
čechy hlavně
„ovocnářské
lesozemědělství

Ve vyšších
nadmořských výškách
řidčeji obydlených a
to hlavně českými
Němci z
lesozemědělství
převažovaly dřevní
louky a pastviny

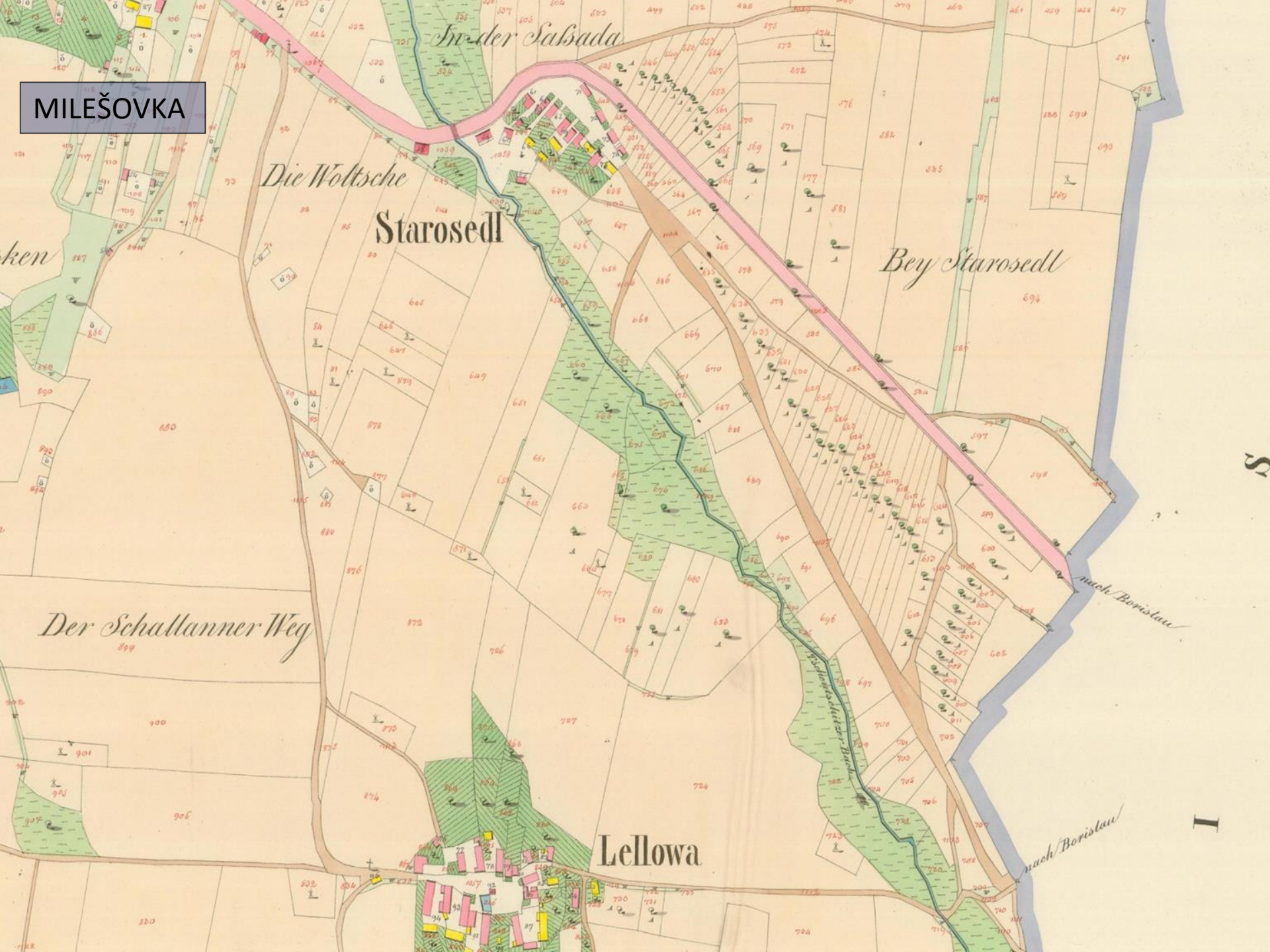

Krčmářová, Jeleček (2016) Czech traditional
agroforestry: historic accounts and current
status. Agroforestry systems 90 (3)

KRKONOŠE

MILEŠOVKA

Symbolická anihilace smíšených kultur v zemědělských vědách

František Horský (1801-1877)

Karl Josef Ebert (1802-1882)

Antonín Emanuel Komers (1814-1893)

Bedřich Heyduk (1832 – 1890)

Ferdinand Janovský (1839-1888)

Josef Dumek (1844-1903)

Alois J. Mollenda (1847-1935)

Antonín Dokoupil (1851-1921)

Rudolf Treybal (1854-1911)

Josef Munzar (1863-1926)

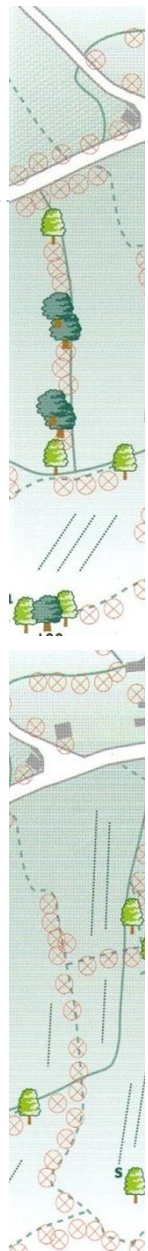
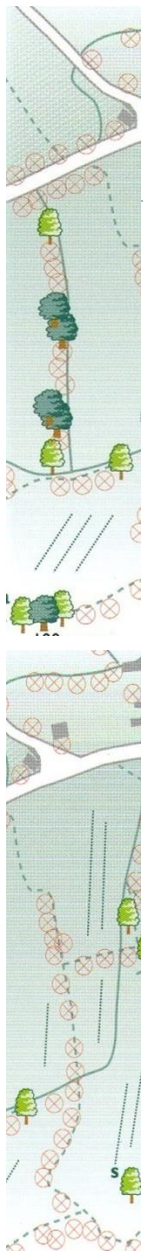
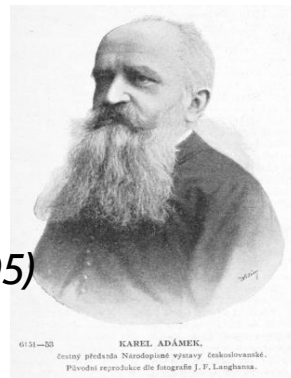
Leopold M. Zeithammer (1834 – 1905)

Karel Adámek (1840-1918)

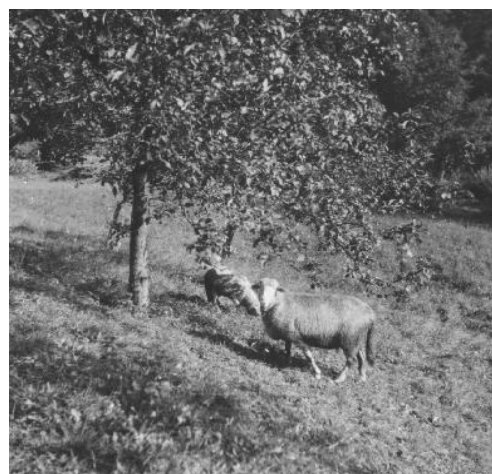
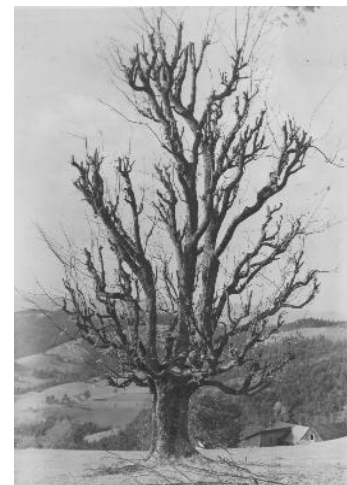
František Skopalík (1822-1891)

Leopold M. Zeithammer

Ještě ve 30. a 40. letech 20. století praktikováno

Zdroj: Archiv Etnologického ústavu (Gergelová, Otčenášek 2011)

Relikty v současné krajině

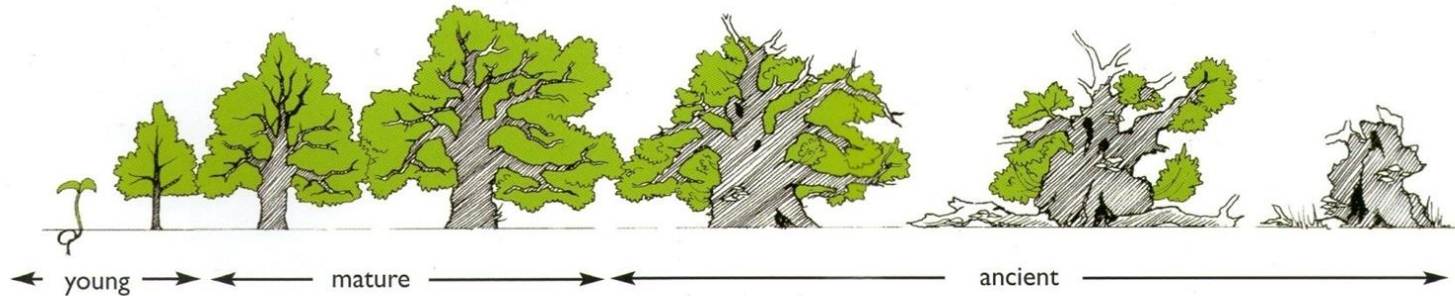
- ▶ intenzifikace nebo opuštění
- ▶ výmladky, seřezávání v koruně, výsadba ve svazečcích, letnění, stromové pastviny
- ▶ jsou neviditelné – know how a know why je pryč

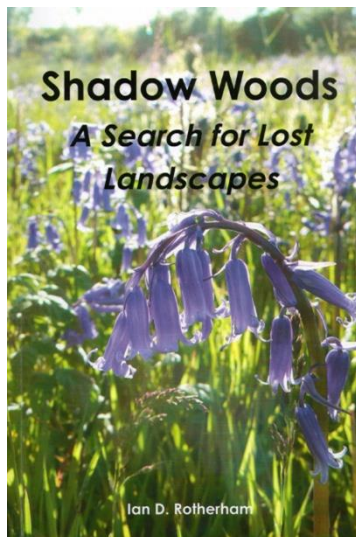
Zdroj: Krčmářová J.- výzkum v Orlických horách

Historie / kontinuita = druhová bohatost, stabilita a zdraví krajiny

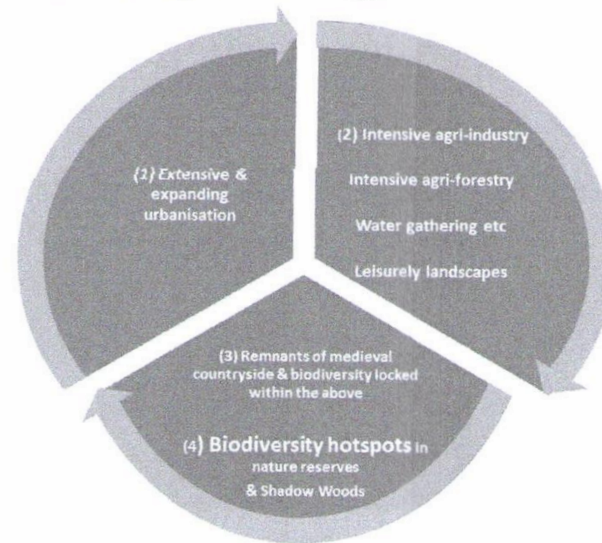
Diagram showing the stages in the life of an ancient tree

The ancient phase may be the longest phase in the tree's life and the most valuable for associated wildlife

The modern countryside & landscape

Co se stalo? Poučení?

- ▶ Industrializace a globalizace zemědělství = odpojení lokálního užívání půdy od místní tradice
- ▶ Jedna z možností, jak řešit negativní průvodní jevy průmyslového zemědělství pak je právě zahrnutí kulturních a historických faktorů do „komponování“ multifunkční zemědělské krajiny

Tvorba nové politiky stromů na zemědělské půdě

- ▶ modernizační model dovozu celého komplexu (strojů, technologií, klonů a managementů) ze zahraničí = další globalizace české krajiny – projekt hledá českou cestu
- ▶ nenechat vytlačit autentické historické systémy a vědění bez ochrany

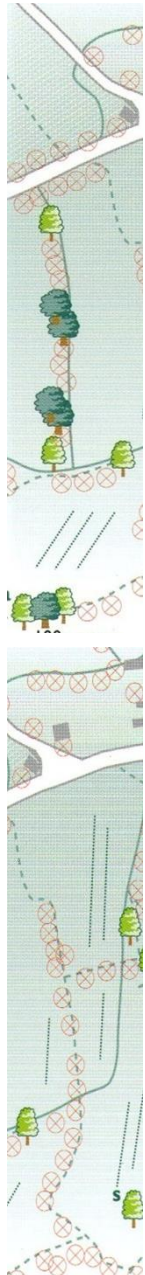
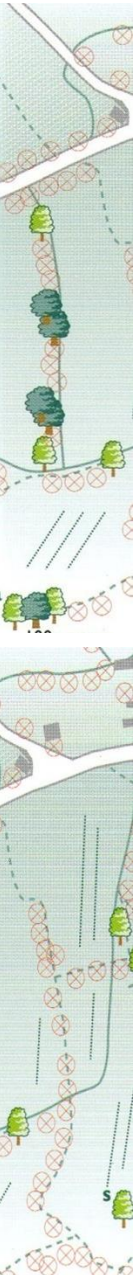

-

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

Děkuji za pozornost!

jana.krcmarova@yahoo.com